

Vztah smyslu pro humor a pohlaví¹

Výzkumy, které se zabývají tím, jak humor vnímají ženy a jak muži, se většinou shodují v tom, že tam existují rozdíly.

Výzkumy ukazují, že existují rozdíly v tom, jak ženy a muži hodnotí humor se sexuální tematikou (Brodzinsky, Barnet & Aiello, 1981). Také to, čemu říkáme „tmavý humor“ (Aillaud & Piolat, 2012). Rozdíly jsou i v hodnocení agresivního humoru (Hoffman, Platt, Lau & Torres-Marín, 2020).

Výzkumy, které zkoumaly, jestli se liší muži a ženy v tom, jak hodnotí vtipy podle jejich struktury zatím žádné rozdíly nenašly (Carretero-Dios, Pérez & Buela-Casal, 2010; Heintz, 2019). Struktura vtipu je to, jak je vtip postaven. Například jestli dává smysl, nebo jeho pointou je popírání základních logických principů („Šli dva a prostřední upadl“).

Mým cílem je ověřit, jestli i v české populaci neexistuje rozdíl mezi tím, jak ženy a muži hodnotí různé struktury vtipů.

Pro tyto účely jsem použila datovou matici obsahující 503 záznamů. Věk respondentů se pohyboval od 15 do 77 let. V souboru bylo 126 mužů (25 %) a 377 žen (75 %). Data pochází z bakalářské práce Vztah mezi osobností a oceněním humoru (Grundman, 2022), kde byly zkoumány souvislosti mezi preferencí a naopak averzí vůči různým druhům vtipů a osobnostním charakteristikami. Součástí dat byly i údaje o pohlaví respondentů.

Jak se liší hodnocení vtipů ženami a muži jsem zkoumala pomocí multivariační analýzy rozptylu (MANOVA). Do modelu jsme zařadili následující proměnné.

Závislé proměnné:

- průměrné hodnocení vtipnosti vtipů se strukturou nesoulad-řešení
- průměrné hodnocení vtipnosti vtipů s nonsensovou strukturou
- průměrné hodnocení averzivnosti vtipů se strukturou nesoulad-řešení
- průměrné hodnocení averzivnosti vtipů s nonsensovou strukturou

Regresor:

- pohlaví (v datech 0 pro muže, 1 pro ženu), tedy dvě úrovně

Pro případy jako je tento, kdy máme více závislých proměnných a jen jeden regresor, který nabývá pouze dvou úrovní (zde 0 a 1, tedy muž a žena), se hodí speciální varianta MANOVA, která se jmenuje Hotellingův test. Používá se, pokud chceme testovat, zda se od sebe dvě skupiny statisticky liší v hodnotách námi měřených závislých proměnných. Také se používá, pokud chceme srovnat námi naměřené hodnoty závislých proměnných s nějakými referenčními hodnotami, ale v tomto případě srovnáváme dvě skupiny mezi sebou.

¹ Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/stat4?i=61>

Statistika, kterou sledujeme u Hotellingova testu se jmenuje Hotellingovo T^2 . V tomto případě má následující hodnoty:

Hotellingovo $T^2 = 37,564$

Testová statistika $F = 9,335$

$p > 0.001$

Vidíme, že p hodnota je velmi nízká, a tedy rozdíl mezi muži a ženami je statisticky signifikantní. Můžeme tedy zamítnout nulovou hypotézu, která říká, že neexistuje rozdíl mezi smyslem pro humor u mužů a u žen.

Tyto výsledky rozporují výsledky předchozích studií (Carretero-Dios et al., 2010; Heintz, 2019). Je ovšem možné, že vtipy použité v tomto výzkumu nebyly v rámci různých struktur tematicky vyvážené a to mohlo mít vliv na to, jak ženy a muži vtipy hodnotili.

Literatura

Aillaud, M., & Piolat, A. (2012). Influence of gender on judgment of dark and nondark humor. *Individual Differences Research*, 10(4), 211-222.

Brodzinsky, D. M., Barnet, K., & Aiello, J. R. (1981). Sex of subject and gender identity as factors in humor appreciation. *Sex roles*, 7, 561-573.

Carretero-Dios, H., Pérez, C., & Buela-Casal, G. (2010). Assessing the appreciation of the content and structure of humor: Construction of a new scale. *Humor. International journal of humor research*, 23(3), 307-325. doi: 10.1515/humr.2010.014

Grundman, V. (2022). Vztah mezi osobností a oceněním humoru [Bakalářská diplomová práce, Univerzita Palackého]. Informační systém Univerzity Palackého. <https://library.upol.cz/arl-upol/cs/csg/?repo=upolrepo&key=67528552040>

Heintz, S. (2019). Separating content and structure in humor appreciation. *Journal of Individual Differences*.41(1), 37-44. doi: 10.1027/1614-0001/a000301

Hofmann, J., Platt, T., Lau, C., & Torres-Marín, J. (2020). Gender differences in humor- related traits, humor appreciation, production, comprehension,(neural) responses, use, and correlates: A systematic review. *Current Psychology*, 1-14. doi: 10.1007/s12144-020-00724- 1